

PHÁP LUẬT VỀ BIỂU TÌNH CỦA CAMPUCHIA

ThS NCS Nguyễn Anh Đức

1. Khái quát về quyền biểu tình ở Cam-pu-chia

Hiến pháp quy định quyền hội họp hòa bình tại Điều 37 (Quyền đình công và tổ chức biểu tình hòa bình), và Điều 41 quy định về quyền tự do biểu đạt, báo chí, xuất bản và hội họp. Đây là những cơ sở pháp lý quan trọng cho việc xây dựng pháp luật về quyền biểu tình ở Cam-pu-chia. Bên cạnh những quy định cụ thể liên quan đến quyền này, Hiến pháp cũng khẳng định tại Điều 31 rằng “Vương quốc Cam-pu-chia ghi nhận và tôn trọng các quyền con người được ghi nhận theo Hiến chương Liên hợp quốc, Tuyên ngôn toàn thế giới về quyền con người, các Công ước quốc tế về quyền con người, quyền của phụ nữ và quyền của trẻ em. Mọi công dân Cam-pu-chia đều được bình đẳng thụ hưởng các quyền, tự do tương ứng, và thực hiện các nghĩa vụ tương ứng”.¹

Vào năm 1991, một đạo luật cho phép người dân tiến hành thực biểu tình với sự tham gia của những người, nhóm người về những mục đích/ nhu cầu công cộng. Luật không điều chỉnh các biểu đạt trong các vận động bầu cử, tranh chấp lao động (đình công), các tụ họp liên quan đến tôn giáo, nghệ thuật, văn hóa, truyền thống, các hoạt động giáo dục có/vì mục đích/lợi ích xã hội.

Tuy nhiên, việc thực thi đạo luật này trên thực tế đã gặp phải một số trở ngại. Nhiều cuộc biểu tình đã diễn ra trong bạo lực kể cả từ phía nhà nước (vào năm 1998 và tháng 12 năm 2002) hay từ phía người biểu tình (khi lực lượng an ninh thất bại trong việc can thiệp vào các cuộc bạo loạn chống Thái Lan diễn ra ở thủ đô Phnom-Penh vào năm 2003 mà hậu quả khiến Đại sứ quán Thái Lan và các doanh nghiệp Thái bị cướp phá). Luật này được sửa đổi thành Luật về biểu tình ôn hòa vào năm 2009.

2. Những nội dung chính của Luật biểu tình ôn hòa 2009

* *Ba đặc điểm của một cuộc biểu tình ôn hòa (được xác định ở Điều 4 của Luật)*

- + Được thực hiện bởi một nhóm người (a group of people);
- + Về những nhu cầu, sự phản đối, thể hiện cảm xúc, quan điểm hay ý chí mang tính công cộng của họ (to publicity demand, protest or express their sentiments, opinions or will);
- + Được thực hiện dưới các hình thức mang tính hòa bình (by using various forms or means peacefully).

---

¹ Đoạn 1 và đoạn 2 Điều 31.